

1.12.2022 Juha Hiekkala

Ajankohtaista sähkömarkkinoilta

- hätätoimet
- markkinamalli
- talvi 2022/23

Talousvaliokunta 1.12.2022

FINGRID

”Revenue cap” ja muut hätätoimet järjestelmävastaavan näkökulmasta

- ”Revenue cap” (180 €/MWh) astuu voimaan EU alueella joulukuun alusta 2022, mutta käytännössä vaiheittain. Erilaisia kansallisia toteutuksia
  - Tärkeää olisi, että ”revenue cap” ei vaikuta voimalaitosten operatiiviseen toimintaan ja että kaikki voimalaitoskapasiteetti on tarjolla markkinoille ml. säätösähkömarkkinat.
  - Suomessa ”Revenue cap” toteutettaneen yhteisöveron korotuksen muodossa eikä se häirinne voimalaitosten operatiivista käyttöä tai markkinatarjontaa.
  - Tuottokaton vaikutuksia Pohjoismassa tulee seurata ja mahdollisiin negatiivisiin toimitusvarmuusvaikutuksiin pitää voida reagoidaan tarvittaessa nopeasti.
- Vuorokausimarkkinoiden kattohinta jäädytetty Euroopan laajuisesti, 4000 €/MWh. Kattohinnan tasoa voisi vielä laskea tasolle 3000 €/MWh tulevaksi talvikaudeksi.
- Suomessa säätösähkömarkkinoiden kattohinta tulisi laskea nykyisestä 10.000 €/MWh arvoon 5000 €/MWh tulevaksi talvikaudeksi.
- Sähkön kulutuksen ja huipputehon säästötavoitteet Suomessa lienevät saavutettavissa, mikäli koko yhteiskunta suhtautuu sähkön käyttöön vastuullisesti.
- Sähköjärjestelmän tuki toimintamalli käyttöön – piilevät megawatit käyttöön ennen sähköpulaa!

FINGRID

Eurooppalainen markkinamallikeskustelu

- Markkinamallia kehitettäessä tulee erottaa kaksi asiaa:
  - Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama tarve määräaikaisiin muutoksiin ja
  - hiilineutraaliin energiajärjestelmään siirtymisen aiheuttama tarve pysyviin muutoksiin..
- Nykyinen marginaalihinnoitteluun perustuva markkinamalli on toiminut normaalitilanteessa onnistuneesti. Se ajattaa Euroopan laajuisesti voimalaitokset tuotantokustannukset hintajärjestyksessä siirtorajoitukset huomioon ottaen ja se mahdollistaa myös kulutusjouston osallistumisen markkinoille.
  - Markkinamallin muutosvaihtoehdot on arvioitava huolella ja vältettävä hätiköityjä ratkaisuja.
  - Markkinamallin keskeiset haasteet eivät kohdistu Pohjoismaihin. Kansallisista ja yhteispohjoismaisista intresseistä on huolehdittava.
  - Säästä riippumattoman joustavan hiilineutraalin tuotantokapasiteetin riittävistä investointisignaaleista on huolehdittava.
- Kilpailukykyisyyttä ei saa unohtaa
  - Investoreiden regulaatioriski on kasvamassa.
  - Suomen kilpailuetu sähkömarkkinoilla muodostuu maatuulivoimasta.
  - Joustavaa kulutusta ei tule rasittaa ylimääräisillä maksuilla, esim. mahdolliset kapasiteettikorvaukset

FINGRID

Ajankohtaistiedotteitamme 1.12.2022

- Marraskuun sähkönkulutus oli Suomessa 9 % vähemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana (Fingridin alustavien mittausten mukaan)
- Fingrid on kehittänyt uuden vapaaehtoisuuteen pohjautuvan sähköjärjestelmän tuki –menettelyn
  - ✓ pyritään hyödyntämään säätösähkömarkkinoiden ulkopuolinen joustopotentiaali
  - ✓ menettelyn operatiivinen käyttö alkaa 1. joulukuuta 2022
  - ✓ marraskuun loppuun mennessä sähköjärjestelmän tuki -menettelyyn oli ilmoittautunut kymmenkunta toimijaa, joiden yhteenlaskettu enimmäisjoustokyky on noin 150 MW
- Eurooppalaisten kantaverkkoyhtiöiden yhteistyöjärjestö ENTSO-E:n arvio talvikaudesta*
  - ✓ *Selvitys osoittaa, että pääsääntöisesti sähköä riittää Pohjoismaissa hyvin.*
  - ✓ *Sähkön riittävyyteen liittyy kuitenkin riskejä, kuten vikaantumiset voimalaitoksissa ja siirtoyhteyksissä, jotka nostavat sähköpulan todennäköisyyttä.*
  - ✓ Pahimmilla Suomessa sähköpulan odotusarvo nousee talvikauden aikana 11 tuntiin.

** Entso-E julkaisee raportin 1.12. Fingrid tiedotteen 2.12.*

FINGRID